

کارآفرینی روستایی

رضا فلک الدین

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

کارآفرینی روستایی

تالیف:

رضا فلک الدین

کارشناسی ارشد مدیریت کشاورزی

انتشارات موجک

سرشناسه: فلک‌الدین، رضا، ۱۳۶۸-

عنوان و نام پدیدآور: کارآفرینی روستایی / تألیف رضا فلک‌الدین.

مشخصات نشر: تهران: انتشارات موجک، ۱۳۹۹.

مشخصات ظاهری: ۷۸ ص: مصور.

شابک: ۴-۲۱۱-۹۹۴-۶۰۰-۹۷۸-۳۲۰۰۰۰ ریال

وضعیت فهرست نویسی: فیفا

یادداشت: کتابنامه: ص. [۷۱] - ۷۸.

موضوع: عمران روستایی -- ایران

Rural development -- Iran

موضوع: روستاها در توسعه -- ایران

*Villages in development -- Iran

موضوع: کارآفرینی -- ایران

Entrepreneurship -- Iran

رده بندی کنگره: HN۴۹

رده بندی دیویی: ۳۰۷/۱۲۱۲۰۹۵۵

شماره کتابشناسی ملی: ۷۳۸۱۰۶۸

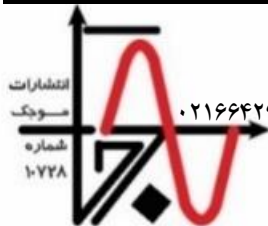
انتشارات موجک

تلگرام: ۰۹۳۶۳۰۳۱۲۵۸ کانال: telegram.me/mojak1

تلفن مرکز پخش: ۰۲۶۳۲۷۰۵۳۱۸ - ۰۲۶۳۲۷۲۱۸۱۹ - ۰۲۱۶۶۱۲۷۵۹۳ - ۰۲۱۶۶۴۲۹۷۳۳

ایمیل: mojakpublication@yahoo.com

سایت: www.mojak.ir

عنوان: کارآفرینی روستایی

تألیف: رضا فلک‌الدین

مشخصات ظاهری: ۷۸ صفحه، قطع وزیری

چاپ اول: پاییز ۱۳۹۹، تیراژ: ۵۰۰ جلد

قیمت: ۳۲۰۰۰۰ ریال، شابک: ۴-۲۱۱-۹۹۴-۶۰۰-۹۷۸

کلیه حقوق مادی و معنوی این اثر برای انتشارات موجک محفوظ است. هیچ شخص حقیقی و حقوقی حق چاپ

و تکثیر این اثر را به هر شکل و صورت اعم از فتوکپی، چاپ کتاب و ... را ندارد. متخلفین به موجب بند ۵ ماده

قانون حمایت از ناشرین تحت پیگرد قانونی قرار می‌گیرند.

تقدیم به

پدرم به استواری کوه

مادرم به زلالی چشمه

همسرم به صمیمیت باران

دخترم به طراوت شبنم

فهرست مطالب

عنوان	صفحه
پیش‌گفتار.....	۱
فصل اول: مقدمه.....	۳
فصل دوم: کارآفرینی.....	۷
۱-۲ سیر پیدایی و پیشرفت کارآفرینی.....	۷
۲-۲ تعریف کارآفرینی و کارآفرین.....	۸
۳-۲ روحیه کارآفرینی.....	۱۰
۴-۲ کارآفرینی از دیدگاه اقتصاددانان.....	۱۰
۵-۲ انواع کارآفرینی.....	۱۲
۱-۵-۲ کارآفرینی فردی (مستقل).....	۱۲
۲-۵-۲ کارآفرینی سازمانی یا درون‌سازمانی.....	۱۲
فصل سوم: موانع و راهکارهای توسعه کارآفرینی سازمانی.....	۱۵
فصل چهارم: کارآفرینی و توسعه اقتصادی.....	۲۳
۱-۴ ویژگی‌های کارآفرینان.....	۲۳
۱-۱-۴ حالت‌های ذهنی مثبت.....	۲۳

- ۲۴-۱-۴ نیاز به موفقیت ۲۴
- ۲۴-۱-۴ تمایل به ریسک و مخاطره ۲۴
- ۲۴-۱-۴ گرایش به خلاقیت و نوآوری ۲۴
- ۲۴-۱-۴ روحیه شکست‌ناپذیری ۲۴
- ۲۵-۱-۴ مرکز کنترل درونی ۲۵
- ۲۵-۱-۴ نیاز به استقلال ۲۵
- ۲-۴ عرصه‌های کارآفرینی ۲۵
- ۳-۴ کارآفرینی و توسعه اقتصادی ۲۶
- ۴-۴ نقش فناوری اطلاعات در کارآفرینی ۲۷
- ۵-۴ گویه‌های روحیه کارآفرینی ۲۸

فصل پنجم: توسعه روستایی ۳۱

- ۱-۵ جایگاه روستا در فرایند توسعه ملی ۳۱
- ۲-۵ نقش توسعه روستایی در توسعه ملی ۳۳
- ۱-۲-۵ بعد اقتصادی ۳۳
- ۲-۲-۵ بعد اجتماعی ۳۳
- ۳-۲-۵ بعد زیست‌محیطی ۳۴
- ۴-۲-۵ بعد سیاسی و امنیتی ۳۴
- ۳-۵ ضرورت توانمندسازی روستاییان ۳۵

فصل ششم: کارآفرینی روستایی ۳۷

- ۱-۶ تعریف کارآفرینی روستایی ۳۷
- ۲-۶ کارآفرینی و اهداف توسعه روستایی ۳۸
- ۳-۶ محیط مساعد کسب‌وکار، پیش‌نیاز توسعه کارآفرینی ۴۰
- ۴-۶ عوامل مؤثر بر کارآفرینی در مناطق روستایی ۴۱

۴۲..... ۵-۶ ویژگی های اجتماعی کارآفرینان روستایی

فصل هفتم: تحقیقات کارآفرینی روستایی ۴۵

فصل هشتم: مواد و روش ها ۴۹

۴۹..... ۱-۸ روش تحقیق

۴۹..... ۲-۸ فرضیه ها

۵۰..... ۳-۸ مدل مفهومی

۵۰..... ۴-۸ جامعه و نمونه آماری

۵۰..... ۵-۸ روش جمع آوری اطلاعات

۵۱..... ۶-۸ ابزار تحقیق

فصل نهم: یافته ها ۵۳

۵۳..... ۱-۹ اطلاعات جمعیت شناختی

۵۴..... ۲-۹ یافته های توصیفی

۶۰..... ۳-۹ بررسی فرضیه ها

فصل دهم: جمع بندی ۶۵

۶۵..... ۱-۱۰ نتیجه گیری

۶۸..... ۲-۱۰ پیشنهادها

منابع ۷۱

۷۱..... منابع فارسی

۷۵..... منابع انگلیسی

پیش‌گفتار

شهرستان خرم‌آباد یکی از شهرستان‌های استان لرستان در ایران و مرکز آن شهر خرم‌آباد است. این شهرستان قبل از سال ۱۳۸۸ دارای شش بخش بود که با تشکیل شهرستان دوره دو بخش از شهرستان خرم‌آباد به این شهرستان تازه تأسیس الحاق شد و شهرستان خرم‌آباد در حال حاضر دارای چهار بخش است. بر اساس سرشماری مرکز آمار ایران، جمعیت شهرستان خرم‌آباد در سال ۱۳۹۰ برابر با ۴۸۷،۱۶۷ نفر بوده است که ۲۷/۷ درصد جمعیت استان لرستان را شامل می‌شود. به این ترتیب، شهرستان خرم‌آباد، پرجمعیت‌ترین شهرستان استان لرستان محسوب می‌شود.

در این کتاب تأثیر عوامل مؤثر در تقویت روحیه کارآفرینی در مناطق روستایی شهرستان خرم‌آباد مورد بررسی قرار گرفته است. کتاب حاضر از نوع تحقیقات کاربردی و توصیفی تحلیلی است و روش به کاررفته در آن پیمایشی می‌باشد. جامعه آماری کتاب مناطق روستایی شهرستان خرم‌آباد شامل ۱۳۲۳۲۱ نفر و نمونه آماری ۳۸۴ نفر هست. در این کتاب به منظور جمع‌آوری اطلاعات برای تجزیه و تحلیل از پرسشنامه و برای طراحی سؤالات از طیف پنج گزینه‌ای لیکرت استفاده می‌شود. پرسشنامه دارای چند بخش است: عوامل فردی؛ اجتماعی، اقتصادی و مالی در مناطق روستایی شهرستان خرم‌آباد نسبت به عوامل مؤثر بر تقویت روحیه کارآفرینی بررسی شد. تجزیه و تحلیل داده‌ها با استفاده از آمار توصیفی و استنباطی و روش آزمون رگرسیون انجام شد.

با توجه به نتایج کتاب حاضر اکثریت افراد با جنسیت مرد بوده‌اند که در فاصله سنی ۲۰ تا ۳۰ سال قرار گرفته‌اند از این افراد ۴۷/۷ درصد دارای مدرک تحصیلی دیپلم و بالاتر بودند که روحیه کارآفرینی بیشتری در آن‌ها دیده می‌شود. بر اساس تحلیل رگرسیون داده‌ها در رکن استقلال‌طلبی نشان می‌دهد که ۷۰ درصد بر تقویت روحیه کارآفرینی تبیین می‌گردد و همچنین در رکن خلاقیت و ریسک‌پذیری به ترتیب ۶۰ درصد و ۷۵ درصد می‌توان تأثیر این متغیرها را بر تقویت روحیه

کارآفرینی تبیین کرد؛ و همچنین ۸۳ درصد از تأثیر توفیق طلبی بر تقویت روحیه کارآفرینی تبیین می‌گردد.

شیوه سازماندهی کتاب حاضر به صورت زیر می‌باشد.

فصل اول: مقدمه

فصل دوم: کارآفرینی

فصل سوم: موانع و راهکارهای توسعه کارآفرینی سازمانی

فصل چهارم: کارآفرینی و توسعه اقتصادی

فصل پنجم: توسعه روستایی

فصل ششم: کارآفرینی روستایی

فصل هفتم: تحقیقات کارآفرینی روستایی

فصل هشتم: مواد و روش‌ها

فصل نهم: یافته‌ها

فصل دهم: جمع‌بندی

در پایان، بر خود لازم می‌دانم از همه عزیزانی که در مراحل گوناگون آماده‌سازی این کتاب من را یاری نموده‌اند، صمیمانه تقدیر و تشکر نمایم.

رضا فلک‌الدین

پاییز ۱۳۹۹

پدیده بیکاری یکی از معضلات مهم اجتماعی و اقتصادی محسوب می‌شود که موجب بروز ناهنجاری‌های فراوان در زمینه‌های گوناگون می‌شود. جامعه ما نیز با مسئله افزایش تعداد بیکاران مواجه می‌باشد و اگر با این پدیده از ابتدا و به‌صورت ریشه‌ای مقابله نشود، بحران‌های بزرگ و جبران‌ناپذیری ایجاد خواهد شد که رویارویی با آن‌ها نیازمند صرف وقت و انرژی بسیار است و توان بالایی را می‌طلبد؛ بنابراین برای پاسخگویی درست به مشکل مزبور می‌توان گفت خوشبختانه در سراسر کشور ایران و در نقاط شهری و روستایی استان‌های کشورمان، امکانات و توانمندی‌های بسیاری به‌صورت بالقوه و بالفعل وجود دارند که اگر به‌درستی شناسایی، طبقه‌بندی و در قالب مدیریت سازمان‌دهی منابع مورد استفاده قرار گیرند، فعالیت‌های مولد و اشتغال‌زای بسیاری ایجاد می‌نمایند.

با توجه به مشکل بیکاری در جهان، امروزه برنامه ریزان به دنبال راهکارهایی هستند که این مشکل را تا حدودی کاهش دهند. یکی از مهم‌ترین راهکارها، کارآفرینی می‌باشد. کارآفرینی نیروی محرکه‌ی توسعه اقتصاد است و نقش او عبارت از نوآوری و ترکیب تازه از مواد و مبنای بسیاری از تحولات اقتصادی می‌باشد که موجبات توسعه را فراهم آورده است. عمده‌ترین دلیل توجه به کارآفرینی علاوه بر تولید ثروت و توسعه تکنولوژی، اشتغال‌زایی مولد است.

پترین (۱۳۸۱) کارآفرینی روستایی را مجموع سه گزاره زیر تعریف می‌نماید: نیرویی که منابع را برای پاسخگویی به تقاضای بی‌پاسخ بازار بسیج می‌کند، توانایی خلق و ایجاد چیزی از هیچ، فرایند خلق ارزش به‌وسیله امتزاج مجموعه واحدی از منابع در راستای بهره‌گیری از یک فرصت.

درمجموع، تعریف کارآفرینی روستایی عبارت است از: به‌کارگیری نوآورانه منابع و امکانات روستا در راستای شکار فرصت‌های کسب و کار.

انتشارات موجک

